

Herbestemming & hergebruik

Nader Soortenonderzoek

Edisonstraat - Marconilaan, Eindhoven

Nader Soortenonderzoek

Edisonstraat - Marconilaan, Eindhoven

Projectnummer: 2023-0103

Datum: 28-9-2023

Versie 1.0

Opdrachtgever: BPD Ontwikkeling B.V.

Adviseur Ecologie

Projectleider Ecologie

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. De ontwikkeling	5
2.1. Plangebied	5
2.2. Voorgenomen activiteiten	6
2.3. Onderzoeksgebied	7
3. Het onderzoek	9
3.1. Methode	9
3.2. Bezoeken	10
3.3. Resultaten	11
3.4. Wettelijke consequenties	13
4. Conclusie	14

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor het slopen van enkele panden en voor de realisatie van nieuwbouw aan de Edisonstraat en Marconilaan in Eindhoven (Noord-Brabant). In het kader van de Zorgplicht (Art. 1.11 Wet natuurbescherming) dient, wanneer negatieve effecten op beschermde flora- en faunasoorten op voorhand niet uit te sluiten zijn, een quickscan ecologisch onderzoek uitgevoerd te worden om de aanwezige en potentieel aanwezige, beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Uit de quickscan kwam naar voren dat de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen in de gebouwen niet uitgesloten kan worden en er gericht onderzoek noodzakelijk is.

Vleermuizen en hun verblijfplaatsen en huismussen, gierzwaluwen en hun nestplaatsen zijn strikt beschermd en mogen alleen negatief beïnvloed worden indien een ontheffing van de Wet natuurbescherming is verkregen. Om volledig inzicht te krijgen in de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen is besloten gericht onderzoek te verrichten naar deze soorten, conform Vleermuisprotocol 2021, Kennisdocument Huismus (Bij12, 2023) en Kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, 2017).

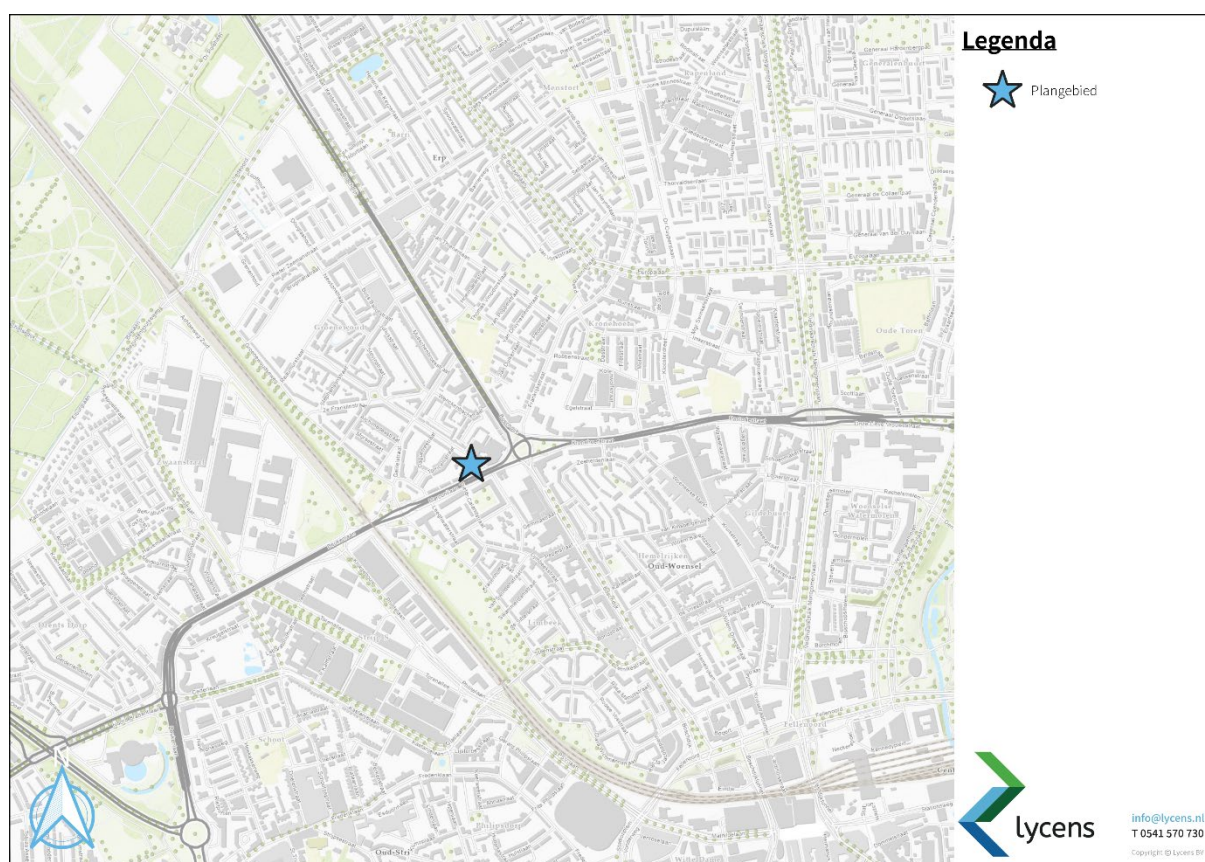
In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de ontwikkeling. In hoofdstuk 3 wordt het onderzoek beschreven. Daarbij komt de onderzoeksmethode, de bezoeken, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming aan bod. In hoofdstuk 4 komt de conclusie aan de orde.

2. De ontwikkeling

2.1. Plangebied

Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Edisonstraat en Marconilaan te Eindhoven. De locatie ligt in het noorden van Eindhoven en ligt midden in stedelijk gebied. Het plangebied grenst aan woningen, winkels, de openbare weg en een parkeerplaats. In figuur 2.1 wordt de globale ligging van het plangebied (blauwe ster) weergegeven op een topografische kaart.

Figuur 2.1: Globale ligging van het plangebied (blauwe ster)

Beschrijving

Het plangebied bestaat enkel uit bebouwing en verharding. Binnen het plangebied zijn meerdere woningen en winkels aanwezig. De winkels in het noorden van het plangebied beschikken over bakstenen buitengevels met luchtsponw en een dak gedekt met dakpannen. De voorkant van de bebouwing beschikt over een bakgoot en verder sluiten kantpannen tegen de buitengevels aan. Daarnaast beschikt de bebouwing over enkele dakkapellen aan beide zijden. Het pand op de hoek in het zuidoosten van het plangebied bestaat uit marmeren en bakstenen buitengevels en beschikt tevens over een met dakpannen gedekt dak met bakgoot en kantpannen. De woningen in het zuiden van het plangebied beschikken over bakstenen buitengevels met luchtsponw, een met dakpannen

gedekt zadeldak en drie dakkappen aan de zuidzijde. Voor een verbeelding van het plangebied wordt verwezen naar bijlage 1. In figuur 2.2 wordt de begrenzing (blauwe kader) van het plangebied weergegeven.

Figuur 2.2: Begrenzing (blauw kader) van het plangebied

2.2. Voorgenomen activiteiten

Initiatiefnemer is voornemens de woningen en winkels te slopen en het gebied te herontwikkelen tot een pand van zeven verdiepingen met onder andere commerciële ruimtes. Figuur 2.3 geeft het wenselijke eindbeeld weer.

Figuur 2.3: Verbeelding van het wenselijke eindbeeld (bron:Tarra architectuur & stedenbouw, 2022)

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- slopen bebouwing;
- bouwrijp maken;
- bouwen nieuwbouw.

2.3. Onderzoeksgebied

Mogelijk effect op beschermde soorten en/of gebieden

De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en beschermd (natuur)gebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- verstoren rust- en voortplantingsplaatsen als gevolg van geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden.

Mogelijke permanente invloeden:

- mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of voortplantingsplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten.

Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect op het plangebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het plangebied. Dit wordt invloedsfeer genoemd. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

In deze studie wordt alleen gekeken naar de uitvoering van de fysieke werkzaamheden, zoals sloop- en bouwwerkzaamheden.

Vaststellen van het onderzoeksgebied

Om de effecten van de voorgenomen activiteiten goed in beeld te kunnen brengen, is het van belang ook buiten het plangebied te kijken. In voorliggend geval grenst het plangebied aan de openbare weg, woningen, winkels en een parkeerplaats. Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijkgesteld aan het plangebied. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat beschermde soorten en/of -waarden buiten het onderzoeksgebied op een dussdanige wijze aangetast worden, dat dit leidt tot wettelijke consequenties.

3. Het onderzoek

3.1. Methode

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021. Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een Echo Meter Touch 2 met opname- en vertragingfunctie en een Batlogger M is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Op basis van frequentie, klank en ritme zijn met zekerheid de soorten bepaald. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaanwezigheid en gebiedsgebruik. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen met zwermdende dieren, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de bebouwing als verblijfplaats voor vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van alle gebouwbewonende soorten. Het gebouw lijkt geschikt als zomer-, kraam-, en paarverblijfplaats.

Het onderzoek is uitgevoerd door te posten met een batdetector bij de te slopen bebouwing. De onderzoekers hebben het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende dieren en baltsende mannelijke gewone- en ruige dwergvleermuizen in het najaar. Per bezoek waren twee onderzoekers aanwezig. Gelet op de omvang van het object is dat voldoende om een goed beeld te krijgen van mogelijk aanwezige vleermuizen.

Huismussen

Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals die zijn opgenomen in het Kennisdocument Huismus (Bij12, versie 2.1, februari 2023). Er zijn twee gerichte bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht in de periode 1 april – 15 mei. Deze bezoeken zijn afgelegd in de ochtend. Daarbij is gelet op territorium indicerend gedrag, zoals tjlpende mannetjes, voervluchten en hoorbaar bedelende jongen. Het onderzoek is uitgevoerd door één onderzoeker. De onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet onderzocht. Daarbij is gebruik gemaakt van een verrekijker. Ook tijdens de overige bezoeken is gelet op de aanwezigheid van huismussen.

Gierzwaluwen

Het onderzoek naar de gierzwaluw is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals die zijn opgenomen in het Kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, versie 1.0, juli 2017). Er zijn drie gerichte bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht in de periode 15 mei – 15 juli. Deze bezoeken zijn uitgevoerd tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang. Hierbij is gelet op vluchten op dakgoot-, nok- en huishoogte waar gierzwaluwen mogelijk een nest kunnen bezetten. De onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet onderzocht. Daarbij is gebruik gemaakt van een verrekijker.

Onderzoekers

Het onderzoek is uitgevoerd door ecooloog dhr. B. Beune, dhr. B. van den Bor, dhr. B. ten Oever en mw. J. Kroeskop-Martens en veldmedewerker dhr. P. Baan.

3.2. Bezoeken

Vleermuizen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in mei, juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, het bezoek in augustus en september is uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijven van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. In tabel 3.1 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.1: Bezoekschema vleermuisonderzoek in het onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Zon op/ zon onder	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
31-05-2023	20:45-22:45	21:43	2	Zomerverblijfplaats & kraamkolonies	Heldere hemel, Tb 23° Te 19°C, droog, wind 2-3 Bft
20-06-2023	03:15-05:15	5:10	2	Zomerverblijfplaats & kraamkolonies	Heldere hemel, Tb 18 Te 20, droog, wind 0-1 Bft
11-7-2023	20:45-23:30	21:51	2	Zomerverblijfplaats & kraamkolonies	Lichtbewolkt, Tb 26°C Te 22°C, droog, wind 3-4 Bft
21-08-2023	22:10-00:10	20:44	2	Paarverblijfplaats	Heldere hemel, Tb 17°C Te 17°C, droog, wind 0-1 Bft
11-09-2023	04:51-06:51	07:01	2	Paarverblijfplaats	Heldere hemel, Tb 18°C Te 20°C, droog, wind 0-1 Bft

Huismussen

De bebouwing in het onderzoeksgebied is tweemaal onderzocht in de maand april 2023. In tabel 3.2 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.2: Bezoekschema huismusonderzoek in het onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Zon op	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
06-04-2023	09:25-10:25	06:56	1	Nestplaatsen	Zwaarbewolkt, Tb 6°C Te 7°C, droog, wind 0-1 Bft
26-04-2023	09:00-10:00	06:21	1	Nestplaatsen	Halfbewolkt, Tb 5°C Te 6°C, droog, wind 0-1 Bft

Gierzwaluwen

De bebouwing in het onderzoeksgebied is driemaal onderzocht in de avonden van mei, juni en juli 2023. In tabel 3.3 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.3: Bezoekschema gierwaluwonderzoek in het onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Zon onder	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
31-05-2023	20:00-22:00	21:43	2	Zomerverblijfplaats & kraamkolonies	Heldere hemel, Tb 23° Te 19°C, droog, wind 2-3 Bft
27-06-2023	20:00-22:00	21:58	1	Nestplaatsen	Betrokken, Tb 20°C Te 17°C, droog, wind 2-3 Bft
11-7-2023	20:05-22:05	21:51	2	Nestplaats	Lichtbewolkt, Tb 26°C Te 22°C, droog, wind 3-4 Bft

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek is ook gekeken naar andere beschermde soorten met een rust- of voortplantingsplaats in en nabij het onderzoeksgebied.

3.3. Resultaten

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in de bebouwing in het onderzoeksgebied. Daarnaast is er geen balts waargenomen waardoor aangenomen kan worden dat er geen paarverblijfplaatsen aanwezig zijn in de bebouwing.

Foerageergebied

Tijdens een veldbezoek werd een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen ten zuiden van het onderzoeksgebied (zie figuur 3.1). Er zijn geen andere foeragerende vleermuissoorten in het onderzoeksgebied waargenomen. Door het beperkte aantal waarnemingen van foeragerende vleermuizen in het onderzoeksgebied is het eveneens uit te sluiten dat het onderzoeksgebied tot essentieel foerageergebied behoort.

Vliegroute

Er zijn geen overvliegende vleermuizen waargenomen in het onderzoeksgebied. Gezien de aanwezige elementen rondom het onderzoeksgebied wordt het onderzoeksgebied niet als essentiële vliegroute beschouwd.

Resultaten nader onderzoek vleermuizen

Figuur 3.1: Resultaten verspreidingsonderzoek vleermuizen

Huismus

Tijdens de veldbezoeken zijn geen huismussen waargenomen in het onderzoeksgebied.

Gierzwaluwen

Tijdens de veldbezoeken zijn geen invliegende gierzwaluwen in de bebouwing van het onderzoeksgebied waargenomen. Er zijn enkel overvliegende gierzwaluwen waargenomen.

Overige soorten

Er zijn tijdens het veldwerk geen aanwijzingen gevonden dat overige beschermde diersoorten een rust- of voortplantingsplaats bezetten in het onderzoeksgebied.

3.4. Wettelijke consequenties

Vleermuizen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat een vleermuis een verblijfplaats bezet in de bebouwing in het onderzoeksgebied. Door het slopen van de bebouwing in het onderzoeksgebied, wordt geen vleermuis verwond of gedood en wordt geen verblijfplaats beschadigd of vernield.

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute en het onderzoeksgebied heeft geen functie als foerageergebied voor vleermuizen.

Huismussen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat huismussen een nestplaats bezetten in de bebouwing in het onderzoeksgebied. Door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten wordt geen huismus verwond of gedood en wordt geen nestplaats beschadigd of vernield.

Gierzwaluwen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat gierzwaluwen een nestplaats bezetten in de bebouwing in het onderzoeksgebied. Door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten wordt geen gierzwaluw verwond of gedood en wordt geen nestplaats beschadigd of vernield.

4. Conclusie

In de zomer en het najaar van 2023 is het onderzoeksgebied onderzocht op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen en op nestplaatsen van de huismus en de gierzwaluw. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het daarvoor geldende protocol en kennisdocument en is volledig en onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd.

Uit het onderzoek is gebleken er geen verblijfplaatsen van vleermuizen, gierzwaluw en huismus in de onderzochte bebouwing aanwezig zijn. Tevens vormt het onderzoeksgebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen en is er geen vliegroute aanwezig. Het slopen van de bebouwing leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de wet- en regelgeving voor beschermde soorten. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.